

A 35-a sesiune a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei**Transparența și guvernarea deschisă**Recomandarea 424 (2018)¹

1. La cea de-a 31-a sa sesiune din octombrie 2016, Congresul a adoptat o foaie de parcurs a activităților cuprinzând șase rapoarte tematice destinate îmbunătățirii eficienței și calității buneii guvernante atât la nivel local, cât și regional. În această foaie de parcurs se regăsește și un raport privind transparența și guvernarea deschisă, care se înscrie în eforturile de prevenire a corupției și promovare a eticii publice la nivel local și regional.

2. Guvernarea deschisă se referă la o guvernare transparentă, participativă și responsabilă față de cetățeni. Este un concept care se poate aplica în cazul oricărei administrații publice, indiferent de dimensiunea acesteia, fie că este locală, regională sau națională. Numeroase autorități locale și regionale au implementat deja reforme în materie de guvernare deschisă, nu numai pentru un plus de transparență față de cetățeni, ci și pentru a-și spori eficiența.

3. Vorbim de guvernare deschisă acolo unde activitatea unei administrații publice poate fi înțeleasă de cetățeni. Cu alte cuvinte, cetățenii ar trebui să aibă posibilitatea de a urmări discuțiile și realizările autorităților publice și de a solicita informații din partea administrației lor locale. La rândul lor, administrațiile și autoritățile teritoriale trebuie să înlesnească accesul la informațiile lor, punându-le la dispoziția publicului prin intermediul sistemelor de date deschise, și să instituie politici și proceduri solide de gestionare a arhivelor.

4. De asemenea, o guvernare deschisă ar trebui să sporească participarea cetățenilor atât în ce privește lucrările administrațiilor lor, cât și spațiul civic. Pentru a încuraja o astfel de implicare a publicului în relația cu autoritățile și ONG-urile, administrațiile publice trebuie să prevină restricțiile nejustificate sau eventualele repercusiuni ale acestora. Măsurile preventive avute în vedere ar trebui să vizeze și avertizorii de integritate.

5. Alături de transparență și participare, responsabilizarea reprezintă a treia caracteristică esențială a unei guvernări deschise. O caracteristică de bază a democrației este faptul că publicul ar trebui să aibă posibilitatea de a trage la răspundere autoritățile publice pentru acțiunile lor. Asumarea responsabilității pentru acțiunile proprii poate fi încurajată prin mijloace interne, precum codurile de etică, sau externe, inclusiv auditurile, respectiv scrutinul din partea societății civile și mass-mediei.

6. Aceste trei principii ale guvernării deschise – transparența, participarea și responsabilizarea – pot fi și ar trebui să fie aplicate în cazul a cinci funcții principale ale administrației teritoriale: bugetarea, contractarea, elaborarea de legi, formularea de politici și acordarea de servicii.

7. În lumina celor de mai sus, Congresul:

a. ținând cont de:

i. Rezoluția sa nr. 417 și Recomandarea sa nr. 398 (2017) privind datele deschise pentru servicii publice mai bune;

¹ Dezbătută și adoptată de Congres în 7 noiembrie 2018, cea de-a 2-a ședință (vezi Documentul [CG35\(2018\)14](#), memorandum explicativ), raportor Andreas GALSTER, Germania (L, PPE/CCE).

- ii. Rezoluția sa nr. 421 și Recomandarea sa nr. 405 (2017) privind transparentizarea procesului de achiziție publică la nivel local și regional;
 - iii. Liniile directoare ale Consiliului Europei privind participarea civilă în luarea deciziilor politice (2017);
 - iv. Cele 12 principii de bună guvernare ale Consiliului Europei (2008);
 - v. Manualul Consiliului Europei privind etica publică la nivel local (2004);
 - vi. Codul de bună practică privind participarea civilă în procesul decizional (2009, Conferința ONG-urilor a Consiliului Europei) ;
 - vii. Recomandarea Consiliului OCDE privind guvernarea deschisă (2017)
 - viii. Carta internațională a datelor deschise (2015), adoptată în cadrul Summitului global al Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă;
- b. recunoscând că guvernarea deschisă oferă un potențial ridicat pentru îmbunătățirea democrației la nivel local și regional;
- c. conștient de faptul că o administrație locală mai deschisă poate spori încrederea publicului și reduce corupția, două elemente necesare dezvoltării democrației locale;
- d. conștient că implementarea principiilor guvernării deschise poate determina o mai mare eficacitate a acordării serviciilor publice locale;
- e. convins că statele membre ale Consiliului Europei trebuie să facă mai mult pentru a promova la fiecare nivel guvernarea deschisă;
8. Recomandă ca Comitetul de Miniștri să îndemne guvernele statelor sale membre:
- a. să adopte standarde comune în materie de guvernare deschisă, în particular:
- i. inspirându-se din cele șase principii ale Cartei internaționale a datelor deschise;
 - ii. susținând adoptarea unor standarde comune în materie de guvernare deschisă, cum ar fi Principiile global privind contractarea deschisă;
 - iii. susținând implementarea celor patru principii identificate în Codul de bună practică privind participarea civilă în procesul decizional, respectiv participarea, încrederea, responsabilizarea și independența, ca elemente necesare asigurării bunei cooperări între societatea civilă și autoritățile publice;
- b. să încurajeze autoritățile teritoriale să publice documente și informații relevante, și mai ales:
- i. să încurajeze publicarea documentelor legate de bugete;
 - ii. să furnizeze informații privind nivelul serviciilor publice la care au dreptul cetățenii;
 - iii. să faciliteze accesul la date inteligibile, pentru uzul publicului și sectorului privat;
 - iv. să promoveze publicarea în mai multe limbi a documentelor esențiale;
- c. să susțină procesele de consultare publică;
- d. să susțină monitorizarea și implementarea eficace a măsurilor de asigurare a transparenței la nivel local și regional, în speță:
- i. asigurându-se că Oficiile Avocatului Poporului joacă un rol activ în implementarea guvernării deschise;
 - ii. asigurând audituri interne și/sau externe regulate la nivelul autorităților locale;
 - iii. facilitând efectuarea de audituri sociale de către ONG-uri la nivel local;
- e. să implice toți actorii relevanți în promovarea transparenței și guvernării deschise la nivel local și regional, și în particular:

- i. să încurajeze o mai bună cunoaștere a chestiunilor bugetare în rândul parlamentarilor, guvernanților, aleșilor, jurnaliștilor, și reprezentanților societății civile;
- ii. să sensibilizeze publicul cu privire la importanța societății civile, ONG-urilor și avertizorilor de integritate în abordarea problemelor de corupție și risipă în cadrul administrațiilor locale și regionale;
- f. să se asigure că legislația lor este compatibilă cu principiile enunțate în prezenta recomandare și în memorandumul său explicativ.